

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 352/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Alojz Baránik, advokát s. r. o., Mateja Bela 8, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Alojz Baránik, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 11/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého zásahu a sťažnostná argumentácia [REDACTED]

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

■■■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Alojz Baránik, advokát s. r. o., Mateja Bela 8, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Alojz Baránik, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 11/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ žalobou doručenou okresnému súdu 14. marca 2017 uplatnil proti Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) nárok na zaplatenie sumy 364 € z titulu náhrady škody, *„ktorá bola sťažovateľovi spôsobená tým, že Slovenská republika porušujúc Zmluvu o fungovaní Európskej únie uložila sťažovateľovi pri zápise jeho ojazdeného motorového vozidla kúpeného vo Francúzsku do evidencie motorových vozidiel vedenej v Slovenskej republike poplatok v rádovo vyššej výške, ako by bol povinný zaplatiť za zápis obdobného motorového vozidla, pokiaľ by ho kúpil na Slovensku.“*.

3. Dňa 28. marca 2017 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ tento súdny poplatok zaplatil 29. marca 2017. Dňa 10. júla 2018 sťažovateľ v podaní označenom ako *„Žiadosť o urgentné prejednanie a rozhodnutie veci“* žiadal okresný súd o urýchlené prejednanie a rozhodnutie veci. Pri nahliadnutí do súdneho spisu 22. februára 2019 sťažovateľ zistil, že vec bola pridelená inému zákonnému sudcovi a 10. januára 2019 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe sťažovateľa. V súdnom spise bolo založené aj vyjadrenie žalovaného z 18. februára 2019, ktoré sťažovateľovi nebolo doručené. Sťažovateľ následne z vlastnej iniciatívy doručil 22. februára 2019 okresnému súdu svoje vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného.

4. Sťažovateľ podal 28. mája 2019 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predseda

okresného súdu doručil sťažovateľovi 14. júna 2019 list z 10. júna 2019 spolu s vyjadrením zákonnej sudkyne zo 4. júna 2019, v ktorom považoval sťažnosť na prietahy za dôvodnú. Poukázal na dlhodobú práceneschopnosť zákonnej sudkyne, absenciu vyššieho súdneho úradníka v príslušnom súdnom oddelení a na vysoký počet vecí pridelených zákonnej sudkyňi. Zákonná sudkyňa považovala svoj postup v napadnutom konaní – vzhľadom na počet pridelených vecí – za plynulý a bez zbytočných prietahov.

5. Sťažovateľ s poukazom na relevantnú judikatúru ústavného súdu uvádza, že predmetná vec nie je skutkovo ani právne zložitá. Predmetom konania je uplatnenie nároku na náhradu škody v dôsledku vyberania poplatku pri zápise ojazdeného motorového vozidla dovezeného z iného štátu Európskej únie do evidencie, ktorý je rádovo vyšší ako poplatok, ktorý by platil, ak by kúpil obdobné motorové vozidlo v Slovenskej republike. Podľa sťažovateľa Slovenská republika týmto porušila čl. 110 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Skutkovo nie je predmetná vec náročná, keďže žalovaný nepopiera skutkové okolnosti veci, ktoré vyplývajú z dôkazov predložených sťažovateľom. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné vykonávať žiadne dokazovanie. Z právneho hľadiska sťažovateľ v žalobe poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „súdny dvor“) C-290/05 a C-333/05 z 5. októbra 2006, ktorým súdny dvor „v bode 57 poskytol výklad čl. 90 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii (pozn.: teraz čl. 110 ZFEU) v súvislosti s postupom Maďarska pri výbere poplatku (registračnej dane) za zápis ojazdeného vozidla do evidencie vozidiel v Maďarsku, a v ktorom výslovne skonštatoval, že v rozsahu, v ktorom maďarská registračná daň zaťažuje viac dovezené ojazdené vozidlá ako podobné ojazdené vozidlá už zaregistrované v Maďarsku, odporuje právu Spoločenstva (pozn. teraz právu Európskej únie). Rozhodnutie vo veci teda závisí výlučne na posúdení právnej otázky, a to tej, či Slovenská republika uvedeným spôsobom porušila právo Európskej únie a ak áno, či tým bola spôsobená sťažovateľovi škoda... Pritom aj vzhľadom na to, že o tej istej veci... už rozhodol Súdny dvor EÚ v súvislosti s Maďarskom, je možné skonštatovať, že sa jedná o vec, ktorá nevyžaduje ani náročné právne posúdenie, nakoľko rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sú záväzné aj pre Slovenskú republiku.“. V napadnutom konaní nie je žiadna prekážka, pre ktorú by okresný súd nemohol vo veci konať, a pre sťažovateľa nie je žalovaná suma zanedbateľná.

6. Pokiaľ ide o jeho správanie ako strany sporu, sťažovateľ sa domnieva, že ničím neprispel k vzniku zbytočných prietáhov, keďže postupoval v súčinnosti s okresným súdom. Svojím podaním, prípadne sťažnosťou na prietahy v konaní žiadal, aby okresný súd konal urýchlene. Postupoval aj iniciatívne, keď sa pri nahliadnutí do spisu oboznámil s vyjadrením žalovaného a bez výzvy okresného súdu mu doručil vlastné vyjadrenie k tomuto podaniu.

7. K postupu okresného súdu sťažovateľ uvádza, že žalovaného vyzval na vyjadrenie k žalobe až po takmer dvoch rokoch, ďalšie procesné úkony nevykonával, vyjadrenie žalovaného nedoručoval sťažovateľovi. Predseda okresného súdu vo svojom liste uviedol, že predmetný spis bol zaradený medzi sledované veci s režimom kontroly každé tri mesiace. Toto vybavenie sťažnosti považuje sťažovateľ za nedostatočné, čo je zrejmé z toho, že okresný súd doteraz vo veci nenariadil pojednávanie a aj zákonná sudkyňa vo svojom liste uviedla, že koná bez zbytočných prietáhov.

8. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezom takto rozhodol:

„... Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 11/2017 porušil základné právo (sťažovateľa)... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

... Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 11/2017 sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

... Okresný súd Bratislava I je povinný (sťažovateľovi)... zaplatiť sumu 5.000,- Eur (slovom päťtisíc eur) ako primerané finančné zadosťučinenie, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

... Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť (sťažovateľovi)... trovy konania v sume 415,51 Eur... na účet jeho právneho zástupcu... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

9. Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že „zdlhavosťou namietaného konania naďalej pretrváva a prehľbuje sa stav jeho právnej neistoty. Dlhým trvaním konania sa u sťažovateľa prehľbuje pocit, že ich spor nebude rýchlo a spravodlivo prejednaný a preto prestáva veriť v ústavné garancie práva na súdnu ochranu. Neprimerane dlhým konaním je mu spôsobovaná ujma na jeho ústavných právach, ktorá by mala byť podľa zásad spravodlivosti aj náležite zo strany okresného súdu reparovaná...“.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

16. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

17. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať

o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 92/05). Dôvodom na odmietnutie ústavnej s'ťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

18. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

19. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Podľa s'ťažovateľa okresný súd v napadnutom konaní postupuje tak, že vznikajú zbytočné priet'ahy.

20. Z argumentácie uvedenej v ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie v čase podania ústavnej s'ťažnosti trvalo dva roky a štyri mesiace. Z prehľadu úkonov týkajúcich sa napadnutého konania je zrejmé, že okresný súd v priebehu marca 2017 konal priebežne, následne bol nečinný od apríla 2017 do januára 2019, t. j. 1 rok a 8 mesiacov. V priebehu januára a februára 2019 okresný súd konal priebežne. Z prehľadu napadnutého konania tiež vyplýva, že v konaní došlo raz k zmene zákonného sudcu.

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že celková dĺžka napadnutého konania nie je taká, aby bolo možné uvažovať o porušení označených práv

podľa ústavy a dohovoru. Možno tiež poukázať na to, že v uvedenom časovom rámci bol okresný súd nečinný v období od apríla 2017 do januára 2019. Z ústavnej sťažnosti vyplývajúca nečinnosť okresného súdu – ktorú pripustil aj predseda okresného súdu – s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania zatiaľ nemá takú intenzitu, aby bolo možné konštatovať, že došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru.

22. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že ani sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona o súdoch a prijaté opatrenia nevedli k náprave existujúceho stavu, ústavný súd túto námietku neakceptuje. Argument sťažovateľa je podľa ústavného súdu formulovaný predčasne. Sťažovateľ podal sťažnosť podľa zákona o súdoch 28. mája 2019, predseda okresného súdu a zákonná sudkyňa reagovali na túto sťažnosť v listoch zaslaných sťažovateľovi 14. júna 2019, predseda okresného súdu sťažovateľa vo svojom liste informoval, že jeho sťažnosť považoval za opodstatnenú, a informoval ho tiež o prijatých opatreniach. Ústavnú sťažnosť podal sťažovateľ bezprostredne po doručení týchto listov, a to 16. júla 2019.

23. V súvislosti s tým, že predseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní uznal existenciu prietahov a ospravedlnil sa za ne, ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už uviedol, že skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

IV.

Záver

24. S prihliadnutím na skutočnosti uvedené predovšetkým v III. časti tohto uznesenia ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže ústavná s'ťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej s'ťažnosti (príkaz okresnému súdu, aby konal bez zbytočných priet'ahov, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a priznanie náhrady trov konania).

26. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik priet'ahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni s'ťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019